

dezen gevoerd hadden, eerst om zich te handhaven, daarna om te komen tot rijkdom, macht en aanzien, dat de achttiende eeuw in ruste genoot van wat vorige geslachten in onrust verworven of in genialen scheppingsdrang gegeven hadden.

En genieten gelijk zij deed, in het leven van alledag, is zeker ook een kunst. ¹⁾

Bij de geestesgesteldheid van den toenmaligen Hollander paste voortreffelijk de rustige, vlakke gevel van de Lodewijkstijlen, zooals die bij den herbouw langs onze havens en in onze hoofdstraten veelvuldig toepassing vond; waarbij de ingang, soms met de daarboven gelegen ramen, het hoofdmoment van versiering vormde, bescheiden aanduiding van wat daarbinnen den bewoner omringde aan smaakvol werk van beeldhouwer, schilder en schrijnwerker.

Een vroeg voorbeeld van herbouw, dat naar mij voorkomt nog den invloed van Vingboon's werk verraadt, levert het – voor een deel in den oorspronkelijken staat – nog bestaande huis London aan de Nieuwehaven, tegenover het in 1612 ingestelde Londensche veer. De geschiedenis van dit huis en zijn belendingen is bovendien merkwaardig, omdat zij een beeld geeft van de opschuiving zooals die ook langs de havens heeft plaats gehad sedert er de eerste nietige huisjes gebouwd werden, waarvan bij mijn opstel in het R. Jaarboekje van 1929 een afbeelding voorkomt.

De oudste bebouwing hier aan de noordzijde van de Nieuwehaven maakte deel uit van de achtergelegen werven in den Houttuin, was gezocht bij de menschen van de waterkant: nog in 1611 verkocht de sloopstimmerman Jan Gerritsz., wiens buurman de zeilmaker Klaas Fransz. was, een huis aan zijn zwager schipper Eland Jansz., echter in het volgend jaar zijn achterliggende loods met erf aan den Houttuin aan Willem Wz. Nobel en Willem Hendrik Rammelman, die daar de groote brouwerij de Roode Zon stichtten, later de Brill genaamd. Maar tegen het einde van de eeuw

1) Het leven in het huis van den deftigen burger, dat van diens ega in de kraamkamer met alcoof incluis, wordt heel aardig uitgebeeld in de Poppenhuizen uit de 18e eeuw, vervaardigd, uitgebreid en onderhouden met de zorgvuldige liefde van den verzamelaar.

Verg. Mr. Gallois, Van een oud Poppenhuis, Mededeelingen Dienst K. en W. 's Gravenhage.